

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

גיטין דף נא.

מי שמת והניח ב' בנות וב', וקדמה הראשונה ונטלה עישור נכסים, מה דין השניה בדלהלן?

מכר הבן בנכסים האם מוציאה מלקוחות	מת הבן ונפלו כל הנכסים בירושה להן	
מוציאה	שניה ויתרה - דכבר יש לה פרנסה	לר' יוחנן
מוציאה ¹	מוציאה	לר' חנינא

מפני מה אין מוציאים לאכילת פירות ושבח קרקעות², ומה נפ"מ בין הטעמים?

מה הנפ"מ	מה הטעם	
אם קדם שבח ראובן למקח שמעון גובה	משום שלא קדם השבח למכירה ³	לר' נתן
גם בקדם שבח ראובן למכירה לא גובה	משום שאינם כתובים בשטר	לתנא קמא, לעולא
	משום שאין להם קצבה	לר' יוסי, לר' חנינא

המוצא מציאה לחברו, וחברו טוען שהיתה מציאה יותר גדולה האם ישבע?

כשהמוצא בא מצעמו	כשטען המאבד טענה	
אין נשבעין	טוענו ב' כיסין ומודה באחד: נשבע טענו ב' שוורין ומודה בא': לא נשבע ⁴	לר' יצחק
אין נשבעין	אינו נשבע - מפני תיקון העולם	לרבנן

¹ ובתחילה רצתה הגמי' להביא ראיה מדין זה דס"ל לר' חנינא שדי כדי להוציא מיד הלקוחות מה שהחוב קצוב ולא צריך גם לכתוב, דהרי פרנסה לא כתובה והיא רק קצוצה - ובכל אופן מוציאים. ודוחה הגמי', דשאי פרנסה אפי' שאינה כתובה, כיון שיש עליה קול משעת המיתה שלאילו הבנות יהיה עישור נכסים לכן חשיב כאילו היא כתובה.

² פי', כגון ראובן שקנה שדה ונמצאת שהיא גזולה ובינתים השביח אותה הלוקח בנטיעת אילנות ובזיבול וגם היא גידלה פירות, ובא הנגזל וגבה אותה מראובן הלוקח כמות שהיא. הדין הוא שאת שווי גוף השדה גובה ראובן גם ממשועבדים - וכגון שמכר הגזלן עוד שדה אחרת לשמעון הרי ראובן גובה משמעון, אבל אכילת פירות ושבח קרקעות מבואר במשנתנו שאינו גובה, ונחלקו תנאים ואמוראים בטעם.

³ כן פירש"י, ולפי"ז דברי ר' נתן לא כעולא ולא כר' חנינא. אכן התוסי' (בד"ה אלמא) לא ניחא להו בפירוש זה, ומפרשים שר' נתן ס"ל כעולא דמצריך שיהיה קצוב ולכן צריך שיקדם שבחו של ראשון שאז הוא דבר קצוב, ומהני אפי' שאין כתוב.

⁴ והחילוק בין כיסין לבין שוורים שלגבי שוורים יתכן באמת שאיבד שנים כמו שטוען אבל הם נפרדו אחד מן השני ולכן מצא המוצא רק אחד, משא"כ גבי כיסים שאינם נפרדים מכח עצמם, ואם טוען שאיבד ב' כיסים והמוצא מודה שמצא רק אחד יש כאן שבועת מודה במקצת. ומבואר בגמי' שלר' יצחק לית ליה טעמא ד"מפני תיקון העולם", ובתחילה נסתה הגמי' להעמיד את דבריו כר' אליעזר בן יעקב ודחתה. והתוסי' (בד"ה תניא) גרסו שעכ"פ תנא דברייתא דס"ל כר' יצחק.

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

גיטין דף נא:

האם אדם נשבע שבועת מודה במקצת באופנים דלהלן?

בטענו קטן או גדול בטענת אביו	במודה בעצמו בלא טענה ¹	
נשבע ²	אינו נשבע	לר' אליעזר בן יעקב
אינו נשבע	אינו נשבע	לרבנן

¹ הדין שלכו"ע לא נשבעים, ובטעם הדבר, דהוי כמשיב אבידה, ומה שלא נשבעים במשיב אבידה פירש"י שהוא משום תיקון העולם. והתוס' (בד"ה ורבי) כתבו, שהוא מכח מגו, שהיה יכול שלא להשיב לו כלום.

² ומה שמצינו שאין נשבעים על טענת קטן הינו דוקא טענת עצמו (דאיכא מיעוט מקרא, וכגון שאמר לו הקטן שהפקיד בידו מנה - אין יכול להשביעו), אבל בטענת אביו משביעים אפי' לקטן. ורבנן פליגי וס"ל שאפי' בטוענו גדול בטענת אביו אין משביעים. ומחלוקתם בדברי רבה, דראב"י ס"ל שאין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו בין בו ובין באביו ולא היה יכול לכפור, ולכן לא חשוב משיב אבידה ובין בטענת קטן ובין בטענת גדול נשבע, ורבנן פליגי וס"ל שאינו מעיז והוי משיב אבידה, ולכן אין נשבע בטענת אביו בין בגדול ובין בקטן.